

אמרי שפר אוסף 'רסב'

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

אחד מהדברים הכי עצובים בחיים הוא שיש לבני אדם מחלוקת תמידית עם המקום ועם המיקום שלהם בחיים. אדם אומר לעצמו "לו רק הייתי במקום אחר" במובן גיאוגרפי או במובן קיומי, רגשי ורעיוני, "אם רק הייתי גדל בבית אחר", "אם לא הייתי סובל מהבעיות, מהמבוכות, מהאתגרים ומהספקות אז הייתי בן אדם אמיץ, שמח, מאושר". לכן אומרים לנו חז"ל "לא יהיה ליבך חלוק על המקום", חלק מאהבת ה' שאתה צריך להשלים, הוא לעשות שלום, עם המקום שלך, ולחיות על פיו.

איש האמת, אוהב את האמת, רק משום שאמת היא, אף אם לא תביא לו כל תועלת, פשוט משום שאמת היא.

אם נהג נסע ברכב ושלא כחוק ועבר על סדרי התנועה, ומשום כך הזיק רכב אחר, חייב, שהרי כל שנהג שלא כחוק דינו כעשה שלא ברשות המבואר דינו בשו"ע (חו"מ סי' שע"ח ס"ח) שחייב (פתחי חושן הל' נזיקין פ"א הערה ע"א.)

אם נסע רכב בתוך שלולית מים, והמים ניתז והזיק אדם שהיה על המדרכה, או שלכלך בגדיו, חייב הנהג על ההיזקים, שהרי זה שנהג הרכב תוך השלולית הרי זה כחו וחייב עליו, ואע"פ שנסע ברשות, אבל גם ההולך ברגל על המדרכה נמצא שם ברשות (פתחי חושן הל' נזיקין פ"ג הערה ט"ו).

אמר הרה"ק מליסקא בעל 'אך פרי תבואה' זיע"א כי יותר אהוב בעיניו איש שאינו מתפלל כראוי והולך מבית הכנסת או מבית המדרש בשברון רוח ולב נשבר ומצטער על שלא התפלל כראוי, מאיש אשר התפלל כהוגן וכראוי רק יש לו נחת רוח אחר התפלה ואומר בלבו: ברוך השם שהתפללתי כראוי ונכון. (ספיר ויהלום פר' דברים ע"ז - להגה"ח ר' מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

אסור להעמיד רכב על המדרכה במקום שעוברים שם רבים וע"י העמדת הרכב מצמצם המקום שיכולים בני אדם לעבור בריוח, והוא דומה לאיסור הוצאת זיזין לאויר רה"ר המבואר דינו בשו"ע (חו"מ סי' תי"ז ס"ב), ולפעמים בגלל העמדת הרכב במדרכה, צריכים העוברים לירד לכביש כדי לעבור, ולפעמים גם עם עגלות וילדים קטנים, ובעל הרכב מסכן חיי אחרים בגלל דקדוקו לקיים 'בשבילי נברא העולם'.

אסור לנהוג במהירות מופרזת שהרי הוא מסכן חיו וחיי אחרים, ומעשיו הם בספק רציחה, וספק מאבד עצמו לדעת (שו"ת שבט הלוי ח"ו סי' קי"ב אות א' סק"ד).

אסור לצפור ברכב בשעות שבני אדם ישנים כגון מוקדם בבוקר, וכן בשעות מאוחרות בלילה משום גזל שינה, אפילו כשזה הדרך היחידה שאפשר להודיע למישהו שמחכים עליו.

אסור ע"פ הלכה להעמיד הרכב במקום שמפריע לזרימת התנועה שהרי הוא גוזל הרבים מזמנם, וממעט הרה"ר, ולכן אסור להעמיד הרכב במקום שאסור לעמוד, [כגון על פס אדום לבן בא"י, או על פס צהוב בענגלאנד] או לחנות כפול [double parking] שהרי במקומות אלו בדרך כלל מפריע התנועה, אם לא שהוא בשעה מאוחרת בלילה, שאינו מפריע לאף אחד.

" אצלנו בישיבה היו אומרים, שמותר לכתחילה לאכול את קציצות העוף המוגשות בחדר האוכל, תוך כדי לגימת קפה רותח. כי הכמות המזערית של העוף שהוכנסה לקציצות, 'בטל בשישים' מול כמות הלחם שהרכיב את מרבית הקציצה. ומאיזך, קמצוץ החלב שהיה בכדי החלב, היה 'בטל בתשעים' נוכח המים שבכד". ... (הגה"ח בנש"ק רבי אלימלך לוי שליט"א)

ארץ חטה ושערה וגו' (ח, ח) י' תיבות בפסוק, לכך צריך ליתן י' אצבעות בפת בשעת ברכה (עיין תוס' ברכות לח: ד"ה והלכתא). ועוד כנגד י' מצות שנעשו בפת. לא תחרוש, לא תזרע כלאים, לקט, שכחה, פאה, לא תחסום, תרומה ומעשר ראשון, ושני, וחלה (ירושלמי חלה פ"א ה"ו).

בא"י החוק הוא שאם נסע נוסע ברכב בלי חגורה, הנהג אחראי עליו, ואם עוצרים אותו, הנהג הוא זה שמקבל הקנס ולא הנוסע. במקרה כזה הנהג לא יכול לחייב הנוסע לשלם הקנס, שהרי עליו להזהירו לחגור חגורה, ואפילו אם הזהירו, ולא חגר הנוסע עדיין פטור מלשלם משום שהנהג היה צריך לעצור הרכב עד שיחגור הנוסע חגורה (מו"ר פתחי חושן נזיקין פ"ב הערה י"ב).

בהתגלות הסנה משה רבנו מבקש: "אסורה נא ואראה", אומר רש"י "אסורה מכאן להתקרב לשם", אבל הקב"ה משיב לו: "המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא". תכלית החיים היא למצוא את הקדושה, את הניצוץ, ההזדמנות, הפוטנציאל, שנמצאות דווקא במקום הזה.

בימים ההם כשרכבו על חמור, היה מותר להתפלל בעת רכיבה על החמור, דרך הילוכו, ולא היה צריך לרדת כשהאיחור לרדת היה מפריעו מלכוון בתפילה (שו"ע או"ח סי' צ"ד ס"ד), אבל היום כשנוהגים ברכב, אסור להתפלל תפילה בעת נהיגה, שהרי צריך לכוון על הדרכים ועל הנעשה בכביש, ובלא תשומת לב יכול ח"ו להיקלע למצב של סכנה ממש, ולכן עליו להחנות הרכב בצד ולהתפלל (הגרש"ז אויערבך, שלחן שלמה ס"א).

"בין הזמנים הוא זמן להינפש, ופירוש הדבר שלא לומדים כל היום. אבל הפירוש של "בין הזמנים" הוא כלל לא הפקרות השליטה על עצמו. אדרבה, דווקא ב"בין הזמנים" צריכים להשגיח על השליטה על עצמו ועל סדר קפדני". (משגיח הגה"צ רבי חיים פרידלנדר זצ"ל)

במסכת ברכות: רבי לוי רמי, כתוב אחד אומר, לה' הארץ ומלואה, וכתוב אחד אומר השמים שמים לה' – והארץ נתן לבני אדם, הא כיצד? כאן קודם ברכה, כאן לאחר ברכה. ואמר רבי חנינא כל הנהנה מהעולם הזה בלי ברכה גוזל להקב"ה ואח הוא לאיש משחית.

בעל רכב בעת שנהג רכבו, נכנס לרכב חונה אחר והזיקו, ובעל הרכב הניזוק לא היה שם, צריך המזיק להודיע לו שהזיקו ולהשאיר לו שם ומספר טלפון, כשיתכן שהרכב הניזוק הוא של ישראל.

בציווי הראשון בתורה נאמר לאדם הראשון: "מכל עץ הגן אכול תאכל ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל..". האם לציווי פשוט כזה נדרשת אריכות כה גדולה? התשובה, כן. אי אפשר להגיע לאדם בתקיפות: "לא! לא! לא! – אסור, ואסור ואסור". חייבים לפנות אליו בצורה חיובית.

ברכה עניינה הוא חיבור עם הקב"ה. כשיהודי מתחבר מאה פעמים ביום לבורא עולם, ממילא הוא כבר מגיע לכל מה שהוזכר בהמשך הפסוקים - יראה, אהבה, הליכה בדרכיו, עבודת ה', ושמירת כל המצוות.

גם במשפחה וגם בעסקים, הבסיס הוא אמון הדדי.